

Slávnosť všetkých svätých

1.november 2022

Mt 5, 1 – 12a

Milé sestry a bratia v Kristovi

Sviatok všetkých svätých slávime každý rok na jeseň, keď sa už blíži koniec roka. V našom podvedomí je spojený s myšlienkou na smrť, zomieranie, so zajtrajšou spomienkou všetkých zosnulých veriacich. Týmto sviatkom sa do nášho života vkráda nostalgia. Hovorí o všetkých svätých dnes preto nie je ľahké. Svätí sú tak či onak už zosnutí, teda ľudia minulosti, uctievame si ich relikvie, tzv. sv. ostatky, prinajmenšom ešte nikto nebol za svojho života vyhlásený za svätého.

A predsa dnes nechceme oslavovať ani smrť, ani tých, čo už zomreli, dnes si chceme naopak pripomenúť živý príklad tých, ktorí svoju vieru žili – žili ju odvážne, odhodlane, viera pre nich znamenala oduševňujúcu silu, dodávala ich životu rozhodujúcu iskru. Predstavujú výzvu aj pre nás, pre naše životy. Svätí nám pripomínajú aktuálnosť viery. A to aj dnes – v dnešnom svete duchovne poznačenom objektným, materiálnym nazeraním, v ktorom duchovné hodnoty sú často prehliadané. Sviatok všetkých svätých nám duchovné hodnoty chce pripomenúť ako živé - v ich rozmanitosti. Pápež Benedikt pripomínal, že pravoslávna cirkev tento sviatok oslavuje na jar, v nedeľu po Zoslaní Ducha svätého, sviatok všetkých svätých tak v pravoslávnej cirkvi má príchut' jari, života.

Prvých kresťanov samotných nazývali niekedy svätými. Spravil tak aj apoštol Pavol v liste Korinťanom, a to aj napriek chybám, ktoré veriacim vyčítal. Pavol mal na mysli zasvätenosť života Kristovi, Bohu, to že Ježiš pre nás predstavuje to rozhodujúce. V rímskej ríši boli kresťania podozriví z bezbožnosti, keďže neuctievali tradičné božstvá Rimanov. Kresťania ale za svätého pokladali jediného Boha, ktorého sa snažili uctievať.

Z dnešného slovníka výraz svätý skoro vymizol. Často ani veriaci nevedia, čo si majú pod tým predstavovať – ak odhliadneme od minulosti. Preto sa poslední pápeži snažia svätosť priblížiť viac dnešku. Pápež Ján Pavol vymenoval mnohých súčasníkov za svätých. A terajší sv. Otec pápež František dokonca hovorí o možnosti podobnej úcty aj nekatolíkom, ktorí vydali veľké svedectvo viery. Aj keď ich cirkev nevyhlási za svätých, či mučeníkov, keďže nemali plné spoločenstvo s cirkvou, predsa hovorí o podobnom stupni úcty, ktorý im aj v rámci katolíckej cirkvi prislúcha.

Dnes sme čítali v evanjeliu blahoslavenstvá, ktoré sú adresované nám všetkým. Blahoslavenstvá chcú rozozvučať aj naše životy, naše chápanie viery. Aj my sa usilujeme žiť evanjelium - tu a teraz. Aj pre nás chce byť evanjelium povzbudením na ceste za hodnotami pravdy, spravodlivosti, pokoja, mieru, lásky. Táto cesta nie je ľahká. Často aj malý pokrok týmto smerom nás stojí veľké úsilie a nezriedka pritom narazíme aj na posmech, či zneváženie druhých ľudí. A predsa ak vytrváme na tejto ceste, je to kráľovská cesta duchovného života.

Je to cesta priamosti smerom k druhým i smerom k Bohu. Ako hovoril jeden z veľkých protestantov – Roger Schutz (zakladateľ ekumenického spoločenstva v Taizé) Ježišova chudoba, ktorú blahoslavenstvá spomínajú na prvom mieste, znamená chudobou srdca. Znamená čisté srdce, ktoré

by malo byť najväčším pokladom Ježišovho učeníka. Znamená úprimnosť voči druhým, voči Bohu, ale predovšetkým úprimnosť voči sebe samému. Znamená počúvať úprimne hlas svojho vnútra a snažiť sa vo svojom vnútri smerovať k dobru.

Svätí nám ukázali, že za túto cestu sa oplatí bojovať. Aj keď museli prekonávať prekážky, nikto z nich nehovoril o svojom živote so srdcom plným smútku, práve naopak. Na ich živote bolo vidieť, že evanjelium je naozaj radostná zvesť. Ak sa aj my budeme aspoň trochu o to snažiť, vtedy sa aj my môžeme stať tak trochu – aspoň pre tých najbližších – takou božou výzvou, božím pozvaním. A zároveň sa uchránime od tej melanchólie a nostalgie, ktoré sú prítomné na dne našej dnešnej spoločnosti zábavy.

Viliam Arbet